

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Інноваційні планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель
і споруд**

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>обов'язкова, ОКЗ</i>
семестр	<i>1</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4</i>
форма підсумкового семестрового контролю	<i>диф. залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>
кафедра	<i>міського будівництва та територіального планування</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
галузь знань	<i>G Інженерія, виробництво та будівництво</i>
спеціальність	<i>G19 Будівництво та цивільна інженерія</i>
освітня програма	<i>Міське будівництво та господарство, Промислове та цивільне будівництво, Цивільна інженерія</i>
форма навчання	<i>денна</i>

Розробники:

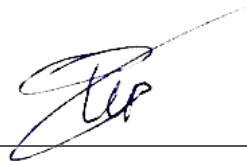
Едуард ШИШКІН, канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри міського будівництва та
територіального планування

підпис

Розробники:

Фіраз КАЗІГОМЕДОВ, канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри міського будівництва та
територіального планування

підпис

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Міського будівництва та
територіального планування

Протокол від «25» серпня 2025 року № 1

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі:
«Міське будівництво та господарство»

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає Освітній програмі:
«Промислове і цивільне будівництво»

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає Освітній програмі:
«Цивільна інженерія»

Керівник групи забезпечення спеціальності:
Гліб ВАТУЛЯ, докт.техн.наук, професор

(підпис)

Заступник директора ННІБЦІ:

Катерина СОРОКІНА, канд.техн.наук, доцент,
доцент кафедри водопостачання,
водовідведення і очищення вод

(підпис)

Заступник директора ННІАМД:

Світлана ЧЕПУРНА, канд. техн. наук, доцент,
доцент кафедри міського будівництва та
територіального планування

(підпис)

1. Мета дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів знань з розробки інноваційних планувальних методів проєктування будівель і споруд, оволодіння практичними прийомами розрахунків енергоефективності будівель і споруд в умовах комплексної реконструкції, та ознайомлення з заходами з охорони праці під час проєктування і реконструкції будівель і споруд.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на базові знання з планувальних та конструктивних рішень сучасних будівель і споруд.

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форма оцінювання	Результат навчання за дисципліною
РН03. Проводити технічну експертизу проєктів об'єктів будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спеціалізації), здійснюючи контроль відповідності проєктів і технічної документації, завданням на проєктування, технічним умовам та іншим чинним нормативно-правовим документам у сфері архітектури та будівництва.	- словесні; - наочні; - практичні	<i>Методи поточного контролю:</i> – усне індивідуальне опитування; – прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем. <i>Методи модульного контролю</i> – тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE <i>Підсумковий контроль</i> на платформі MOODLE за тестами або письмово за екзаменаційними білетами.	РН03.1. Виконувати техніко-економічне обґрунтування при виборі варіанту реконструкції враховуючи вихідні дані проєктування
			РН03.2. Визначати вимоги щодо контролю відповідності проєктів нормативно-правовій документації
			РН09.1. Аналізувати інноваційні архітектурно-планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель
РН09. Підбирати сучасні матеріали, технології і методи виконання процесу будівельного виробництва, враховуючи архітектурно-планувальну, конструктивну частину проєкту та базу будівельної організації.			РН09.2. Вирішувати складні інженерні задачі при проєктуванні сучасних будівель і споруд

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Інноваційні планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель і споруд

Змістовий модуль 1. Планувальні методи проєктування будівель і споруд

Розглянуто нові архітектурні концепції будівель і споруд. Розглянуто історичні особливості формування інноваційних будівель і споруд в міському середовищі. Розглянуто архітектурне середовище поліфункціональних громадських споруд. Вивчена енергоефективна архітектура. Наведено будівлі та споруди як об'єкти інтерактивної архітектури. Аналізуються прийоми трансформації інтерактивних будівель у міському середовищі. Розглянуто архітектурні стилі як засіб формування інноваційних будівель і споруд. Ф Аналізуються формування інноваційних сучасних архітектурних об'єктів. Розглянуто ефективність створення інноваційних будівель і споруд в міському середовищі.

Змістовий модуль 2. Методи реконструкції будівель і споруд

Розглянуто техніко-економічне обґрунтування при виборі варіанту реконструкції. Вивчена реконструкція будинків. Розглянуто планувальні та конструктивні особливості будинків, методи модернізації. Вивчена терміни, завдання та принципи реновації. Розглянуто основні напрямки рефункціоналізації будівель. Розглянуто зарубіжний і вітчизняний досвід реновації забудови та її адаптації до сучасного міського середовища. Вивчено поняття, проблеми та перспективи редевелопменту.

Змістовий модуль 3. Нормативно-правове забезпечення проєктування будівель і споруд

Вивчено терміни та визначення понять. Проаналізовано завдання на проєктування об'єктів будівництва з урахуванням вимог державних будівельних норм. Проаналізовано склад і зміст основних проєктних рішень в проєктно-технологічній документації у будівництві. Розглянуті загальні положення визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів будівництва. Вивчено категорії складності об'єктів будівництва. Розглянуто нормативно-правові акти, що використовуються при визначенні класу наслідків об'єктів будівництва.

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ 1	120	16	32	—	72
Змістовий модуль 1	45	6	12	—	27
Змістовий модуль 2	30	6	10	—	14
Змістовий модуль 3	30	4	10	—	16
Підсумковий контроль	15	—	—	—	15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1 <i>Планувальні методи проєктування будівель і споруд</i>		
Тема 1. Інноваційні архітектурно-планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель	1. Нові архітектурні концепції будівель і споруд 2. Архітектурне середовище поліфункціональних громадських споруд 3. Енергоефективна архітектура 4. Новаторські напрями світової архітектури	2
Тема 2. Інтерактивні будівлі у міському середовищі	1. Будівлі та споруди як об'єкти інтерактивної архітектури 2. Закордонний досвід формування інтерактивних архітектурних об'єктів 3. Прийоми трансформації інтерактивних будівель у міському середовищі 4. Медіа-архітектура як перспективний напрям формування інтерактивних будівель 5. Концепція формування інтерактивних будівель у міському середовищі	2
Тема 3. Формування інноваційних сучасних будівель і споруд	1. Історичні особливості формування інноваційних будівель і споруд в міському середовищі 2. Архітектурні стилі як засіб формування інноваційних будівель і споруд 3. Формування інноваційних сучасних архітектурних об'єктів 4. Ефективність створення інноваційних будівель і споруд в міському середовищі	2

Змістовий модуль 2 Методи реконструкції будівель і споруд		
Тема 4. Принципи реконструкції будівель і споруд	1. Техніко-економічне обґрунтування при виборі варіанту реконструкції 2. Методи трансформації будинків 3. Планувальні та конструктивні особливості будинків, методи модернізації 4. Реконструкція будинків. 5. Функціональна комфортність будинків. 6. Стратегія модернізації будинків	2
Тема 5. Питання енергоефективності в умовах комплексної реконструкції	1. Нормативні вимоги до показників енергоефективності будівель та їх сертифікації 2. Термомодернізація будівель 3. Будівлі з нульовим енергетичним балансом 4. Енергозбереження цивільних об'єктів. 5. Структура енергетичних втрат будівлі. 6. Енергомодернізація інженерного обладнання.	2
Тема 6. Реновація промислової забудови та її адаптація до сучасного міського середовища	1. Терміни, завдання та принципи реновації 2. Основні напрямки рефункціоналізації будівель 3. Зарубіжний і вітчизняний досвід реновації забудови та її адаптації до сучасного міського середовища 4. Редевелопмент: поняття, проблеми та перспективи 5. Основні напрями реконструкції міських територій.	2
Змістовий модуль 3 Нормативно-правове забезпечення проєктування будівель і споруд		
Тема 7. Нормативно-правова база проєктної документації на будівництво	1. Визначення термінів 2. Структура системи управління охороною праці у будівельній організації 3. Процедура розроблення проєктної документації 4. Стадії проєктування 5. Затвердження документації	2
Тема 8. Класи наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва	1. Загальні положення визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів будівництва 2. Особливості визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів будівництва 3. Категорії складності об'єктів будівництва 4. Нормативно-правові акти, що використовуються при визначенні класу наслідків об'єктів будівництва	2
	Усього:	16

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
Змістовий модуль 1 <i>Планувальні методи проєктування будівель і споруд</i>		
Тема 1. Передпроєктні дослідження будівлі та території забудови	1) Дослідження території забудови. Розробка генерального плану. 2) Технічна експертиза будівлі. Складання креслень існуючої будівлі: планів, розрізів, фасадів	4
Тема 2. Вивчення основних інноваційних вимог до проєктування будівель з заданою функцією	1) Вибір функціональної програми проєктування будівлі з заданою функцією. 2) Вивчення закордонного та вітчизняного досвіду реалізації проєктів за інноваційною функціональною програмою	4
Тема 3. Пошук концепції просторової і образної реалізації інноваційних проєктних рішень.	1) Складання компоновочних схем функціонального зв'язку приміщень. 2) Складання планів функціонального зонування внутрішнього простору будівлі.	4
Змістовий модуль 2 <i>Методи реконструкції будівель і споруд</i>		
Тема 4. Проєктування інноваційних об'ємно-планувальних рішень будівлі при реконструкції	1) Розробка об'ємно-планувальних рішень реновації (реконструкції) будівлі. 2) Складання креслень будівлі після реконструкції: планів поверхів, планів перекриття, плану покрівлі, поперечного та поздовжнього розрізів.	4
Тема 5. Перетворення конструктивної системи в процесі просторової реорганізації будівлі	1) Інноваційні конструктивні рішення будівлі при реновації. 2) Методи відновлення та підсилення конструктивних елементів будівлі при реконструкції.	4
Тема 6. Трансформація фасадних систем будівлі при реконструкції	1) Реконструкція фасадів будівлі з урахуванням вимог енергоефективності. 2) Інноваційні проєктні рішення фасадів будівлі. Складання креслень фасадів після реконструкції.	2
Змістовий модуль 3 <i>Нормативно-правове забезпечення проєктування будівель і споруд</i>		
Тема 7. Затвердження документації	1) Порядок затвердження проєктів будівництва і проведення їх експертизи 2) Акт про відповідність виконаних підготовчих робіт вимогам безпеки праці і готовності об'єкта до початку реконструкції об'єкта	6
Тема 8. Нормативні документи з охорони праці при проєктуванні будівельних майданчиків	1) Заходи санітарно-гігієнічного спрямування: вентиляція, опалення та кондиціонування; виробниче освітлення; боротьба з шумом; віброзахист. 2) Захист від електромагнітних випромінювань, електробезпека.	4
	Усього:	32

8. Індивідуальне завдання (ІЗ)

Не передбачено

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Для виявлення результативності засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються наступні методи контролю різних рівнів.

Методи поточного контролю:

- усне індивідуальне опитування;
- прослуховування доповідей із самостійно вивчених тем.

Методи модульного контролю (за змістовими модулями)

- тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE

Підсумковий контроль проводиться на платформі MOODLE за тестами або письмово за екзаменаційними білетами.

До семестрового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану і набрали за кожним змістовим модулем (самостійним завданням) більше 50% балів від загальної кількості балів кожного змістовного модуля.

Під час освітнього процесу його учасники повинні дотримуватись вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету та принципів і правил академічної доброчесності. ([Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату](#)).

Результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті визнаються згідно [Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова](#)

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Кількість балів				
	усього	практ.	лаб.	самостійна робота	
				завдання	модульний контроль
МОДУЛЬ 1	100				
Змістовий модуль 1	30	12	—	12	6
Змістовий модуль 2	20	8	—	7	5
Змістовий модуль 3	20	8	—	7	5
Підсумковий семестровий контроль	30	—	—	—	—

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів
Змістовий модуль 1 <i>Планувальні методи проєктування будівель і споруд</i>	30
Практичне завдання № 1. Передпроектні дослідження будівлі та території забудови (усне індивідуальне опитування)	4
Завдання до самостійної роботи № 1. Методи економічної оптимізації та оцінки прийняття проєктних рішень житлових споруд (прослуховування доповідей)	2
Завдання до самостійної роботи № 2. Поліфункціональні суспільні споруди (прослуховування доповідей)	2
Практичне завдання № 2. Вивчення основних інноваційних вимог до проєктування будівель з заданою функцією (усне індивідуальне опитування)	4
Завдання до самостійної роботи № 3. Проблеми створення керованих конструкцій (підготовка доповідей)	2
Практичне завдання № 3. Пошук концепції просторової і образної реалізації інноваційних проєктних рішень (усне індивідуальне опитування)	4
Завдання до самостійної роботи № 4. Функціонально-просторова організація міських центрів (прослуховування доповідей)	3
Завдання до самостійної роботи № 5. Теоретичні засади раціоналізації конструкцій (прослуховування доповідей)	3
Письмовий контроль за теоретичним матеріалом ЗМ 1. Планувальні методи проєктування будівель і споруд (тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE)	6
Змістовий модуль 2 <i>Методи реконструкції будівель і споруд</i>	20
Практичне завдання № 4. Проєктування інноваційних об'ємно-планувальних рішень будівлі при реконструкції (усне індивідуальне опитування)	3
Завдання до самостійної роботи № 6. Соціальні та екологічні фактори при порівнянні варіантів реконструкції (прослуховування доповідей)	2
Практичне завдання № 5. Перетворення конструктивної системи в процесі просторової реорганізації будівлі (усне індивідуальне опитування)	3
Завдання до самостійної роботи № 7. Будівлі з нульовим енергетичним балансом (прослуховування доповідей)	2
Практичне завдання № 6. Трансформація фасадних систем будівлі при реконструкції (усне індивідуальне опитування)	2
Завдання до самостійної роботи № 8. Систематизація реновації об'єктів в міському середовищі (прослуховування доповідей)	3
Письмовий контроль за теоретичним матеріалом ЗМ 2. Методи реконструкції будівель і споруд (тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE)	5
Змістовий модуль 3 <i>Нормативно-правове забезпечення проєктування будівель і споруд</i>	20
Практичне завдання № 7. Затвердження документації (усне індивідуальне опитування)	4

Завдання до самостійної роботи № 9. Особливості визначення характеристик класу наслідків та категорії складності щодо об'єктів будівництва невинного призначення (підготовка доповідей)	3
Практичне завдання № 8. Нормативні документи з охорони праці при проектуванні будівельних майданчиків (усне індивідуальне опитування)	4
Завдання до самостійної роботи № 10. Структура системи управління охороною праці у будівельній організації (прослуховування доповідей)	4
Письмовий контроль за теоретичним матеріалом ЗМ 3 Розробка заходів з охорони праці під час проектування і реконструкції будівель і споруд (тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE)	5
Підсумковий контроль – диф. залік (на платформі MOODLE за тестами або письмово за екзаменаційними білетами)	30
Теоретичне питання 1	10
Теоретичне питання 2	10
Теоретичне питання 3	10
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ	100

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81			
64-73	середній	задовільно	
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано
0-34			

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – здобувачі отримують за високий (відмінний) рівень знань (можуть бути мінімальні неточності) навчального матеріалу освітнього компоненту; вміння аналізувати, використовувати набуті знання у прийнятті рішень у відповідній предметній області, застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання;

82-89 балів – здобувачі отримують за дуже добрий рівень знань (можлива невелика кількість неточностей) навчального матеріалу освітнього компоненту вище від середнього рівня; аргументовані відповіді/рішення на поставлені запитання/завдання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

74-81 бал – здобувачі отримують за загалом правильне (добре) розуміння навчального матеріалу освітнього компоненту; відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання та застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач з певними (несуттєвими) недоліками;

64-73 бали - здобувачі отримують за посередні знання навчального матеріалу освітнього компоненту, мало аргументовані відповіді, наявність помилок у вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

60-63 бали - здобувачі отримують за слабкі знання навчального матеріалу освітнього компоненту, неточні або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, наявність значних помилок у вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

35-59 балів - здобувачі отримують за незнання значної частини навчального матеріалу освітнього компоненту, суттєві помилки у відповідях/завданнях, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

0-34 бали - здобувачі отримують за незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу освітнього компоненту, нездатність відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання, невміння елементарно орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

Навчальна дисципліна «Інноваційні планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель і споруд» у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=2920>

1. Шишкін Е. А. Інноваційні планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель і споруд : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання галузі знань 19 – Архітектура та будівництво, спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: Е. А. Шишкін, Ю. І. Гайко. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 40 с. Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/61733/>
2. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи та проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Інноваційні планувальні та конструктивні рішення сучасних будівель і споруд» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 192 – Будівництво та цивільна інженерія) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: Ю. І. Гайко, Е. А. Шишкін. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 28 с. Режим доступу: <https://eprints.kname.edu.ua/61730/>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник [за ред. Е. А. Шишкіна, О. В. Завального] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 409 с. – (серія «Міське будівництво та господарство»). – Режим доступу до ресурсу: <https://eprints.kname.edu.ua/60932/>

2. Реновація промислової забудови та її адаптація до сучасного міського середовища : монографія / [Ю. І. Гайко, Є. Ю. Гнатченко, О. В. Завальний, Е. А. Шишкін; за заг. ред. Ю. І. Гайка, Е. А. Шишкіна] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 353 с. – Режим доступу до ресурсу: <https://eprints.kname.edu.ua/57691/>
3. Шишкін Е. А. Типологічні характеристики багатофункціональних спортивних комплексів (Частина І) / Е. А. Шишкін, Ю. І. Гайко, В. В. Івасенко, А. Ю. Старостіна // Комунальне господарство МІСТ : наук.-техн. вісник. – Вип. 170, Том 3 : Серія : Технічні науки та архітектура. – Харків : ХНУМГ, 2022. – С. 174–180. <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/5971>
4. Шишкін Е. А. Типологічні характеристики багатофункціональних спортивних комплексів (Частина ІІ) / Е. А. Шишкін, Ю. І. Гайко, В. В. Івасенко, А. Ю. Старостіна // Комунальне господарство МІСТ : наук.-техн. вісник. – Вип. 170, Том 3 : Серія : Технічні науки та архітектура. – Харків : ХНУМГ, 2022. – С. 181–189. <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/5972>
5. Shyshkin E. Use of protective structures of civil protection in urban development / E. Shyshkin, A. Pankeieva // Scientific Journal of Polonia University, August 2024, Vol. 64 No. 3, pp. 226–236, DOI: <https://doi.org/10.23856/6429> Режим доступу: <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/article/view/1333>
6. Shyshkin E. Recycling of construction waste as an innovative direction of the program of post-war reconstruction of destroyed cities / Eduard Shyshkin, Tetiana Chernonosova, Yurii Haiko, Viktoriia Ivasenko, Iuliia Krasnokutska / 21st ibausil International Conference on Building Materials, 13–15th Sept. 2023 Weimar/Germany , Vol. 6, Iss. 6, 2023, p. 1039-1047. Режим доступу: <https://doi.org/10.1002/cepa.2896>

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Програмне забезпечення: комп'ютерні класи (ауд. 319 арх.), в яких є доступ до програм AutoCad (ліцензійна версія).

Платформа дистанційного навчання Moodle, Office 365, Teams.